

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 307/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duřu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Tos 130/2022 z 24. januára 2023 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 10 Nt 15/2021 z 23. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 130/2022 z 24. januára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 Nt 15/2021 z 23. augusta 2022. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie obhajcu v konaní pred ústavným súdom, pretože sa nachádza vo výkone trestu a nemá žiadne finančné prostriedky na zvolenie vlastného obhajcu.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Okresný súd uznesením č. k. 10 Nt 15/2021 z 23. augusta 2022 zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 10 T 26/2020 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v súbehu s prečinom neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona z dôvodu, že nezistil podmienky obnovy konania. Okresný súd rozhodoval na verejnom zasadnutí 23. augusta 2022, pričom sťažovateľ aj jeho právny zástupca si po vyhlásení rozhodnutia ponechali lehotu na podanie sťažnosti. Po písomnom vyhotovení rozhodnutia okresný súd 3. novembra 2022 zaslal toto rozhodnutie právnomu zástupcovi sťažovateľa spolu s prípisom, že sťažnosť proti rozhodnutiu o povolení obnovy konania môže odôvodniť v lehote 10 pracovných dní. V reakcii na túto výzvu právny zástupca sťažovateľa doručil 25. novembra 2022 okresnému súdu odôvodnenie sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania. Po predložení veci odvolaciemu súdu tento sťažnosť sťažovateľa zamietol, lebo bola podaná oneskorene. Odvolací súd totiž považoval za dátum podania sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania až 25. november 2022, pretože v príslušnom súdnom spise (10 Nt 15/2021) sa medzi 23. augustom 2022 a 26. novembrom 2022 nenachádza žiadna písomnosť adresovaná okresnému súdu od sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu. Prvým podaním napádajúcim rozhodnutie o zamietnutí obnovy konania adresovaným okresnému súdu zo strany sťažovateľa v tomto kontexte bolo až odôvodnenie jeho sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania z 25. novembra 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ uviedol, že tvrdenie krajského súdu (ktorý sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti označil za porušovateľa svojich základných práv) v napadnutom uznesení o oneskorenosti jeho sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania sa nezakladá na pravde. Predmetnú sťažnosť totiž podal na poštovú prepravu 26. augusta 2022, teda v trojdňovej zákonnej lehote. Uvedené má preukazovať aj poštová doručienka s podacím lístkom, ktoré pripojil ako prílohy svojej ústavnej sťažnosti.

4. Čo sa týka samotného návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania, základom jeho námietky bolo, že hoci súd v pôvodnom konaní mal vedomosť o sťažovateľovom odsúdení rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 3 T 28/2019 z 20. júla 2020, nemal ho fyzicky k dispozícii, a preto bola podľa sťažovateľa splnená podmienka na povolenie obnovy konania, t. j. že tento rozsudok Okresného súdu Levice bol skutočnosťou v čase rozhodovania okresného súdu neznámou. Sťažovateľ sa zároveň domnieval, že okresný súd mal zrušiť tento skorší rozsudok Okresného súdu Levice a mal mu uložiť súhrnný trest.

5. Tým, že krajský súd nereflektoval na námietky sťažovateľa proti nepovoleniu obnovy konania a nesprávne vyslovil, že sťažovateľ podal oneskorene sťažnosť proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania, podľa sťažovateľa porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

7. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

III.1. Namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu:

8. Ústavný súd si na účely prešetrenia nezrovnalostí vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 10 Nt 15/2021 a zistil, že v súdnom spise nie je žiadny záznam o podaní sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania v zákonnej lehote. Jediným podaním sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu v tomto kontexte bolo odôvodnenie sťažnosti doručené okresnému súdu 25. novembra 2022, ktoré bolo ale zjavne podané po uplynutí zákonnej lehoty. Ústavný súd si ale uvedomoval rozpor v tom, že hoci okresný súd nevidoval žiadnu sťažnosť proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania podanú v zákonnej lehote, konal tak, akoby táto sťažnosť bola podaná. S vrátením spisu preto požiadal okresný súd, aby prešetril, či táto sťažnosť nebola omylom založená do iného súdneho spisu (napr. spisu okresného súdu sp. zn. 10 T 26/2020, ktorý bol od 13. júna 2022 do 10. marca 2023 pripojený k spisu sp. zn. 10 Nt 15/2021), resp. o vyjadrenie k postupu okresného súdu, ktorý vyzval sťažovateľa na odôvodnenie sťažnosti, ktorá v skutočnosti nebola podaná.

9. Predseda okresného súdu vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 17. mája 2023 uviedol, že v príslušnom súdnom spise (sp. zn. 10 Nt 15/2021) a ani v spise pôvodného konania (sp. zn. 10 T 26/2020) sa nenachádza sťažnosť proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania, ktorú by sťažovateľ podal v zákonnej lehote. Asistentka oddelenia 11T [REDAKOVANÉ] sa s odstupom času nevie vyjadriť, prečo bez pokynu zákonného sudcu predmetný prípis z 3. novembra 2022 (že sťažnosť proti rozhodnutiu o povolení obnovy konania môže odôvodniť v lehote 10 pracovných dní, pozn.) vyhotovila a expedovala, a ani k tomu, či podkladom na takýto postup bolo podanie sťažnosti bez odôvodnenia (hoci táto sa v spise nenachádza). Predseda okresného súdu v závere uviedol, že podľa jeho názoru nastalo zlyhanie ľudského faktoru, konkrétne asistentky senátu 11 T.

10. Ústavný súd konštatuje, že vyjadrenie predsedu okresného súdu nesvedčí o adekvátnom postupe okresného súdu v predmetnej veci. Ďalej dodáva, že prešetrovanie situácie na okresnom súde, ktoré vykonal ústavný súd na základe podanej ústavnej sťažnosti, mohol a mal vykonať už krajský súd v rámci konania o sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania. Zároveň ale podotýka, že sťažovateľom predložené fotokópie doručenky a podacieho lístka nie sú spôsobilé preukázať doručenie konkrétneho podania okresnému súdu, ale iba to, že okresnému súdu bolo doručené „nejaké“ podanie. Vzhľadom na už uvedené preto neexistuje relevantný podklad na vyslovenie záveru, že konštatovanie krajského súdu v napadnutom uznesení o tom, že sťažnosť proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania bola podaná oneskorene, je nesprávne.

Napadnuté uznesenie krajského súdu bolo založené na relevantných okolnostiach, ktoré vyplývajú (a stále vyplývajú) zo súdneho spisu, a preto ústavný súd nemal priestor, aby vyslovil, že sa toto napadnuté uznesenie týkajúce sa konštatovania oneskorenosti sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí obnovy konania nezakladá na pravde.

11. Konanie o povolenie obnovy konania pozostáva zo skúmania prípustnosti návrhu a skúmania odôvodnenosti návrhu. Súd tak najskôr skúma formálne náležitosti návrhu na povolenie obnovy konania [§ 399 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“)], ďalej sa musí zaoberať tým, či navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí Trestným poriadkom predpokladané/predvídané dôvody na povolenie obnovy konania, a konečne skúma odôvodnenosť návrhu, t. j. či sú uvádzané skutočnosti a dôkazy spôsobilé na to, aby bolo v obnovenom konaní možné dosiahnuť iné rozhodnutie vo veci (§ 394 Trestného poriadku, II. ÚS 111/2015).

12. Ústavný súd, reagujúc na tvrdenia sťažovateľa, vo všeobecnej rovine poukazuje na okolnosť, že v konaní o povolení obnovy konania nie je povinnosťou konajúcich súdov *a priori* prijať sťažovateľom ponúknuté dôkazy a osvojiť si ich vyhodnotenie z pohľadu sťažovateľa, povinnosť konajúcich súdov sa obmedzuje len na posúdenie závažnosti, resp. kvality týchto dôkazov a následnú formuláciu odpovede, prečo tieto dôkazy považujú/nepovazujú za také, ktoré by spĺňali parametre tzv. nového dôkazu predvídaného § 394 ods. 1 Trestného poriadku (I. ÚS 202/2015, IV. ÚS 578/2020, IV. ÚS 118/2022, IV. ÚS 395/2022).

13. Zároveň ústavný súd dodáva, že samotné dôvody na povolenie obnovy konania predstavené sťažovateľom (ktorý sa domáhal povolenia obnovy konania z dôvodu, že mu mal byť uložený súhrnný trest vo vzťahu k rozhodnutiu Okresného súdu Levice sp. zn. 3T/28/2019, čo odsúdený považuje za nový dôkaz, avšak z obsahu pripojeného spisového materiálu je zrejmé, že súd v pôvodnom konaní mal informáciu o tomto odsúdení a konštatoval, že súhrnný trest sťažovateľovi ukladaný byť nemal) boli bezpredmetné do tej miery, že aj z pozície ústavného súdu možno konštatovať, že sťažovateľ by so svojou sťažnosťou zrejme nebol úspešný, ak by aj krajský súd nezamietol túto jeho sťažnosť z dôvodu oneskorenosti. Ústavný súd dopĺňa, že sa v plnej miere stotožňuje so záverom okresného súdu, že informácia o skoršom odsúdení sťažovateľa, ktorou okresný súd preukázateľne disponoval v pôvodnom konaní, nemôže byť považovaná za novú skutočnosť v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je totiž iba zistiť, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a s dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného.

14. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

15. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľom označenými právami ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.2. Namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

16. Vo vzťahu k aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že z jeho povahy vyplýva, že kritériom jeho použitia je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, prípadne o oprávnenosti trestného obvinenia. Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako tak ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide.

17. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02, obdobne aj rozsudky ESLP vo veciach Kulnev proti Rusku z 18. 3. 2010, sťažnosť č. 7169/04, Rudan proti Chorvátsku z 13. 9. 2001, sťažnosť č. 45943/99), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj SVÁK, J. *Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva*. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok ESLP vo veci Callaghan proti Spojenému kráľovstvu z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)]. Článok 6 ods. 1 je aplikovateľný až na obnovené konanie.

18. V prípade rozhodovania všeobecných súdov o povolení obnovy konania podľa § 398 a nasl. Trestného poriadku vrátane zohľadnenia zákonných podmienok tento postup umožňujúcich podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a preto v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou praxou (I. ÚS 5/02, IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011, IV. ÚS 407/2018, IV. ÚS 578/2020, IV. ÚS 11/2021, IV. ÚS 395/2022) ústavný súd odmietol aj v tejto časti sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.3. K žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu:

19. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol

ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

20. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie a ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

21. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda to znamená, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, je preto zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 252/2019).

22. Pretože nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku rozhodnutia).

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. júna 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu